

HELYETTESÍTÉSES INTEGRÁLÁS (10.1.C FELADAT)

1.
$$\int \frac{x+1}{\sqrt[3]{x^2+2x}} dx = ?$$

Megoldás. A köbgyök alatti kifejezés mindig ígéretes jelölt belső függvénynek (új változónak). Ez most működni is fog, mert $(x^2+2x)' = 2x+2$, a feladatbeli számláló pedig épp ennek az $1/2$ -szerese, azaz tekinthető az x^2+2x belső függvény deriváltjának (pontosabban annak konstansszorosának); a megmaradó $1/\sqrt[3]{y}$ külső függvény (konstansszorosa) pedig kiintegrálható.

Tehát legyen

$$y = x^2 + 2x.$$

Ekkor

$$\frac{dy}{dx} = 2x + 2$$

$$dy = (2x + 2) dx$$

$$\frac{1}{2} dy = (x + 1) dx,$$

és így

$$\begin{aligned} \int \frac{x+1}{\sqrt[3]{x^2+2x}} dx &= \int \frac{1}{\sqrt[3]{x^2+2x}} (x+1) dx = \int \frac{1}{\sqrt[3]{y}} \cdot \frac{1}{2} dy = \frac{1}{2} \int \frac{1}{\sqrt[3]{y}} dy = \\ &= \frac{1}{2} \int y^{-1/3} dy = \frac{1}{2} \cdot \frac{y^{2/3}}{2/3} = \frac{3}{4} y^{2/3} = \frac{3}{4} (x^2 + 2x)^{2/3}. \end{aligned}$$

□

2.
$$\int \frac{\cos \sqrt{x}}{3\sqrt{x}} dx = ?$$

(A feladatsorban el van gépelve a feladat.)

Megoldás. A \cos argumentuma is mindig ígéretes új változó jelölt. És mivel $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$, ezért a feladatbeli nevező felfogható a belső függvény deriváltjával (pontosabban a $2/3$ -szorosával) való szorzásnak. Tehát legyen

$$y = \sqrt{x}.$$

Ekkor

$$\frac{dy}{dx} = (\sqrt{x})' = (x^{1/2})' = \frac{1}{2} x^{-1/2} = \frac{1}{2\sqrt{x}}$$

$$dy = \frac{1}{2\sqrt{x}} dx$$

$$2 dy = \frac{1}{\sqrt{x}} dx$$

$$\frac{2}{3} dy = \frac{1}{3\sqrt{x}} dx,$$

és így

$$\int \frac{\cos \sqrt{x}}{3\sqrt{x}} dx = \int \cos \sqrt{x} \cdot \frac{1}{3\sqrt{x}} dx = \int \cos y \cdot \frac{2}{3} dy = \frac{2}{3} \int \cos y dy = \frac{2}{3} \sin y = \frac{2}{3} \sin \sqrt{x}.$$

□